

SỰ VẬN ĐỘNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN LIÊN BANG NGA TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

TS. Nguyễn Thị Quế

Viện Quan hệ Quốc tế, HVCTQGHCM

Ths. Ngô Lê Văn

Ban Đối ngoại Trung ương

Đảng Cộng sản Liên bang Nga (KPRF) thành lập ngày 20/6/1990 và bị cấm hoạt động sau chính biến tháng 8/1991. Ngay sau khi Tòa án Hiến pháp Nga bãi bỏ lệnh cấm hoạt động, KPRF đã họp Đại hội bất thường lần thứ II phục hồi Đảng, thông qua Tuyên bố Cương lĩnh, Điều lệ và đăng ký hoạt động công khai ngày 24/3/1993. Đến nay, KPRF đã tiến hành 12 kỳ đại hội. Tuy phải đối mặt với vô vàn khó khăn, trắc trở nhưng KPRF đã từng hồi phục, nỗ lực đổi mới đường lối chiến lược, sách lược và tổ chức, tích cực hoạt động và là một lực lượng chính trị quan trọng trên chính trường nước Nga.

1. Về tổ chức và hoạt động thực tiễn

Hoạt động trong điều kiện phải chịu nhiều sức ép công khai từ phía chính quyền và sự chống phá của các lực lượng chống cộng, thù địch, song chỉ trong một thời gian ngắn KPRF đã khôi phục được cơ cấu của các tổ chức Đảng từ trung ương đến cơ sở ở tất cả các địa phương. Vị trí và ảnh hưởng của Đảng trong đời sống chính trị ở Nga dần dần được phục hồi. Năm 1999, KPRF đã từng có 550 nghìn đảng viên với cơ cấu tổ chức trong cả nước, gồm 89 đảng bộ cấp tỉnh thành, 2.300 đảng bộ cấp quận huyện và 18

nghìn đảng bộ cơ sở. Sau những biến động lớn trong nội bộ, hiện nay số lượng đảng viên của KPRF suy giảm mạnh, hiện chỉ còn khoảng 162 nghìn.

Ngay từ cuộc bầu cử Đuma quốc gia khoá đầu tiên (12/1993), KPRF đã giành được vị trí thứ ba (12,4% theo danh sách Đảng), chiếm 47/450 đại biểu trong Đuma quốc gia, 70/88 địa phương có người của Đảng tham gia chính quyền. Tại cuộc bầu cử Đuma khóa II (12/1995), Đảng dẫn đầu trong các đảng, phong trào tranh cử và giành được 158/450 ghế (22,3% theo danh sách Đảng tương ứng với 100 ghế, Chủ tịch Đuma G.Xêlêdonhốp là người của Đảng). Đuma khóa III (12/1999) Đảng vẫn giữ vị trí số 1, là đảng có số đại biểu đông nhất trong Đuma với tổng số 113 đại biểu, người của Đảng giữ chức Chủ tịch và 2 Phó chủ tịch Đuma, Chủ nhiệm của 10/28 ủy ban của Đuma. Đuma khóa IV (12/2003), KPRF đứng thứ hai theo danh sách đảng, giành được tổng số 52 ghế (12,7%) và Đuma khóa V (12/2007) KPRF giành được 11,6%. Trong các cuộc bầu cử Tổng thống Nga (1996, 2000, 2004), ứng cử viên của Đảng luôn đứng vị trí thứ hai. Tại cuộc bầu cử Tổng thống Nga vòng II năm 1996, Chủ tịch KPRF G.Diuganốp, ứng cử

viên của các lực lượng cộng sản, cánh tả, dân tộc- yêu nước đã giành được 30 triệu phiếu ủng hộ của cử tri (40,31% so với 32,04% ở vòng I).

Nguyên nhân dẫn đến số lượng đảng viên bị suy giảm và cơ sở xã hội của KPRF bị thu hẹp khá nhanh chóng tại các cuộc bầu cử Đuma khóa IV và khóa V là do:

Thứ nhất: Năm 1999 khi tình hình nội trị ở Liên bang Nga có biến động, (Đuma tiến hành luận tội phế truất Tổng thống, chính phủ nhiều lần thay đổi) thành phần Chính phủ mới không còn “tả” như Chính phủ Primacóp, mà là chính phủ của Tổng thống. Do vậy, KPRF cũng gặp nhiều khó khăn hơn, đặc biệt sau khi lực lượng cộng sản, cánh tả thất bại trong việc luận tội và phế truất Tổng thống (5/1999).

Thứ hai: Trong công tác chính trị tư tưởng và công tác đảng ở cơ sở, KPRF hoạt động kém hiệu quả, đội ngũ cán bộ chậm được đổi mới. Các tổ chức cơ sở đảng không làm tốt công tác vận động cử tri. Công tác tuyên truyền về Đảng và chiến lược tranh cử của Đảng vừa yếu, vừa kém hiệu quả, không kiên quyết và kịp thời đấu tranh với những âm mưu của chính quyền và phái hữu xuyên tạc chính sách của Đảng, kích động sự phân liệt, chia rẽ trong nội bộ Đảng và cánh tả Nga. Đảng cũng vấp phải sự chống phá quyết liệt từ phía chính quyền và các phương tiện thông tin truyền thông đại chúng Nga, đặc biệt là các đài truyền hình, thường xuyên công kích Đảng, tác động rất mạnh đến tâm lý cử tri. Một số khẩu hiệu tranh cử của Đảng như “Xét lại kết quả tư nhân hoá” hay “Quốc hữu hoá các ngành dầu khí, khai khoáng” đã

bị các lực lượng chống Đảng sử dụng để hù dọa cử tri rằng nếu KPRF thắng cử thì nước Nga sẽ mất ổn định và một lần nữa rơi vào tình trạng hỗn loạn của các cuộc chia lại sở hữu... Từ nhiều năm nay, đặc biệt là từ năm 2002, chính quyền Nga thực hiện hàng loạt biện pháp làm suy yếu KPRF, ra sức loại bỏ vai trò của Đảng trong Đuma. Ngày 3/4/2002, Đuma Quốc gia đã thông qua nghị quyết, theo đó Đảng chỉ được đứng đầu 5 Ủy ban của Đuma thay vì 9 Ủy ban như trước. Mặt khác, các chức danh khác do người của Đảng đang nắm giữ là Chủ tịch, Phó Chủ tịch, Chánh văn phòng Đuma được coi tương đương như Chủ tịch của một Ủy ban trong Đuma. Cho nên, ngoài 3 chức danh trên, KPRF chỉ có quyền có thêm 2 ghế Chủ tịch Ủy ban Đuma. Đây là một đòn giáng mạnh vào vai trò và vị trí của KPRF, với âm mưu của chính quyền nhằm giảm bớt uy tín, loại bỏ dần vai trò của KPRF và các lực lượng cánh tả trong đời sống chính trị và xã hội của Nga.

Thứ ba: KPRF không theo kịp diễn biến tình hình mới. Mặt khác, nội bộ KPRF đã xuất hiện những mâu thuẫn, những trào lưu tư tưởng khác nhau khiến ảnh hưởng của KPRF trong Đuma và trong xã hội nói chung giảm sút. Đầu tháng 6/2004, một nhóm khoảng 6 ủy viên Trung ương KPRF (được khoảng 40 ủy viên Trung ương khác ủng hộ) đã gửi thư cho Chủ tịch KPRF G.Diuganóp và toàn Đảng kêu gọi ông Diuganóp từ chức vì đã để xảy ra cuộc khủng hoảng trong Đảng, làm KPRF thất bại trong cuộc bầu cử Đuma Quốc gia Nga. Bức thư nêu rõ một trong những nguyên nhân làm cho KPRF mất uy tín là quan hệ của lãnh đạo Đảng với giới

trùm doanh nghiệp, trong đó có nhà tỷ phú Nga B.Berédốpki đang sống lưu vong tại Anh, và việc đưa vào danh sách tranh cử của Đảng một số doanh nhân tâm cỡ"¹. Ngay trước Đại hội X, phái theo Semighin (từng là đảng viên của KPRF, một triệu phú, Chủ tịch Ban chấp hành Liên minh Nhân dân yêu nước Nga) đã triệu tập Hội nghị Trung ương lần thứ XVI (có 96/158 ủy viên Trung ương KPRF tham dự) đã bỏ phiếu cách chức Chủ tịch Đảng của Diuganốp, các Phó Chủ tịch, Đoàn Chủ tịch và các Bí thư Trung ương, đồng thời bầu ông Chikhônốp (Tỉnh trưởng tỉnh Ivanôvô, nguyên Bí thư Trung ương KPRF phụ trách phong trào công đoàn) làm Chủ tịch Đảng. Phái ủng hộ Chủ tịch Diuganốp đã triệu tập các hội nghị Trung ương bàn về chuẩn bị Đại hội và ra nghị quyết cách chức, đồng thời khai trừ Đảng số lãnh đạo của Đảng tham gia Hội nghị Trung ương của phái Semighin. Ngày 3/7/2004, tại Mátxcova cùng một lúc diễn ra hai Đại hội của hai phái trong Đảng Cộng sản Liên bang Nga. Tuy nhiên, ngày 3/8/2004, Bộ Tư pháp Nga đã tuyên bố không thừa nhận tính hợp pháp của Đại hội do phái ủng hộ Semighin tổ chức, bằng việc này đã gián tiếp công nhận chỉ có một KPRF duy nhất dưới sự lãnh đạo của Chủ tịch Diuganốp. Ngày 11/9/2004, một bộ phận đảng viên do V.Chikhônốp đứng đầu đã tách ra thành lập đảng riêng với tên gọi "Đảng Cộng sản toàn Nga của tương lai".

Về nguyên tắc tổ chức và sinh hoạt đảng: Điều lệ của KPRF xác định, Đảng hoạt

động dựa trên nguyên tắc tập trung dân chủ, sự đồng nhất về tư tưởng và tình đồng chí trong Đảng, tăng cường tinh thần trách nhiệm và tính kỷ luật trong Đảng².

Về mặt tài chính, Đảng cũng gặp rất nhiều khó khăn do các nhóm tài chính công nghiệp không còn ủng hộ Đảng nữa. Nguồn tài chính của Đảng hầu như dựa vào toàn bộ vào nguồn thu từ đảng phí, các nguồn quyên góp, từ việc sản xuất và bán các sản phẩm lưu niệm. Vì vậy, Hội nghị Trung ương III của Đảng (12/3/2005) đã thông qua nghị quyết về việc các đại biểu lập pháp là người được Đảng ủng hộ ở các cấp trích 10% lương để đóng góp vào ngân sách của Đảng. Các đại biểu cấp Liên bang đóng 5,5 nghìn rúp (tương đương 200 USD), đại biểu cấp vùng đóng 1,5 nghìn rúp (hơn 50 USD). Trong các cuộc bầu cử, do hạn chế về tài chính nên việc triển khai các chiến dịch vận động cũng bị hạn chế, cùng với việc chính quyền Nga chủ trương tìm cách hạn chế sự xuất hiện của Đảng trên các phương tiện thông tin đại chúng khiến cho kết quả bầu cử của Đảng cũng bị ảnh hưởng lớn.

KPRF luôn đấu tranh cho mục tiêu không thay đổi - đó là chủ nghĩa xã hội, chính quyền nhân dân, công bằng xã hội và vai trò quản lý của Nhà nước. Tuy nhiên, trong từng giai đoạn, Đảng đã có những biện pháp đấu tranh khác nhau: từ đối lập cứng rắn với chính quyền chuyển sang tham gia chính quyền ở các cơ quan lập pháp, hành pháp từ trung ương đến địa phương. Lãnh đạo của Đảng đã trao đổi trực tiếp với Tổng

¹ Thông tấn xã Việt Nam - Mátxcova - TNS 2/6/2004.

² Điều lệ của KPRF được thông qua tại Đại hội VIII bất thường 19/2/2002.

thống Putin về nhiều vấn đề, tham gia dự thảo một số luật... Tuy nhiên, do còn nhiều hạn chế trong hoạt động của mình nên chưa đạt được kết quả như mong muốn. Hiện nay, Đảng là lực lượng đối lập với chính quyền. Đảng đề ra nhiệm vụ quan trọng nhất hiện nay là củng cố và giành lòng tin của cử tri và nhân dân đối với Đảng. KPRF tuyên bố không loại bỏ con đường đấu tranh nghị viện, tập trung nhiều vào công tác quần chúng và củng cố hoạt động của các tổ chức đảng cơ sở, coi nhiệm vụ hàng đầu là lấy lại lòng tin của cử tri và dân chúng.

Đảng có những bước thay đổi chiến lược, sách lược tuyên truyền làm cho dư luận nhận thức được rõ hơn KPRF là đảng có qui mô toàn Nga, có cơ sở sâu rộng ở địa phương, có quan điểm thực tế hơn trong giải quyết những vấn đề của đất nước. Trong khi tán thành và ủng hộ những hướng chính trong đường lối đối ngoại của nước Nga, KPRF đồng thời cũng phê phán gay gắt hoạt động của chính quyền trong lĩnh vực kinh tế và chính sách xã hội, đấu tranh và bảo vệ những quyền lợi của nhân dân lao động. Ngày 8/4/2006, KPRF phối hợp với các lực lượng yêu nước Nga tổ chức ngày toàn quốc phản kháng mới, tập trung vào việc phản đối chính sách cải cách trong các lĩnh vực nhà ở và dịch vụ công ích (Vì theo chính sách cải cách này, các dịch vụ về nhà ở, dịch vụ công cộng sẽ tăng giá, làm cho đời sống của một bộ phận nhân dân càng thêm khó khăn). Trước đó KPRF cũng đã phát động nhiều cuộc phản kháng đối với những cải cách xã hội của Nga, đặc biệt là những hoạt động trong ngày 4/3/2006, đã có hơn 2 triệu người trên khắp cả nước tham gia.

Cơ quan ngôn luận của Đảng là tờ "Pravda" (Sự thật) ra 03 số/tuần; tờ "Pravda Raxi" (Sự thật nước Nga) ra 01 số/tuần. Đảng có 02 tạp chí lý luận là "Dialog" (Đối thoại) và "Izm" (Chủ nghĩa). Hiện nay, KPRF là một tổ chức chính trị toàn quốc quan trọng nhất, là lực lượng nòng cốt của cánh tả và phe đối lập yêu nước.

2. Về quan điểm đường lối chiến lược, sách lược

Cương lĩnh của KPRF được thông qua tại Đại hội III (1/1995) và được điều chỉnh, bổ sung tại Đại hội IV (4/1997) đã khẳng định KPRF kế thừa Đảng Cộng sản Liên Xô (ĐCSLX) trên lãnh thổ Liên bang Nga, kế thừa những truyền thống tốt đẹp, các tư tưởng công bằng xã hội, chủ nghĩa yêu nước, chính quyền Xô viết và chủ nghĩa quốc tế. *Cơ sở tư tưởng- lý luận* của KPRF là "phát huy sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin"³

Điểm khác trong lập trường của KPRF so với ĐCS Liên Xô trước đây là: Công nhận nhiều hình thức sở hữu, kinh tế thị trường có sự điều tiết của nhà nước, thừa nhận đa đảng và thái độ mềm dẻo, phù hợp hơn đối với vấn đề tôn giáo. KPRF tự coi mình là lực lượng cánh tả, kế tục sự nghiệp của ĐCS Liên Xô và ĐCS Cộng hòa XHCN Xô viết Liên bang Nga, khẳng định trung thành với lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động, trí thức nhân dân và tất cả những người lao động. Cơ sở tư tưởng của Đảng là chủ nghĩa Mác - Lênin có sự đổi mới, phép duy vật biện chứng, những thành quả mới của khoa học -

³ Điều lệ của KPRF thông qua tại Đại hội VIII bất thường ngày 19/1/2002.

kỹ thuật, của văn hóa dân tộc và nhân loại. Mục tiêu của KPRF là CNXH và chủ nghĩa cộng sản. Đảng chủ trương dùng các biện pháp đấu tranh nghị trường và ngoài nghị trường, hợp tác với tất cả các lực lượng cánh tả, yêu nước khác đấu tranh để khắc phục hậu quả tiêu cực của các cuộc cải cách vừa qua, đưa nước Nga phát triển theo con đường XHCN, phục hồi Liên bang Xô viết trên cơ sở tự nguyện, tôn trọng chủ quyền của các dân tộc.

KPRF quan niệm về cách mạng XHCN và quá độ đi lên CNXH đối với nước Nga, "sự lựa chọn con đường phát triển tối ưu của CNXH, trong đó coi CNXH là một học thuyết, một phong trào đại chúng, là sự lựa chọn xác đáng hơn cả và đáp ứng được lợi ích của nước Nga... Việc phục hồi Tổ quốc của chúng ta và việc trở lại con đường CNXH không thể tách rời nhau được... Có thể khẳng định chắc chắn rằng, trong bản chất sâu xa của "tư tưởng Nga" có tư tưởng CNXH rất sâu sắc"⁴, "Chủ nghĩa yêu nước dân tộc ngày nay không tách rời khỏi các mục tiêu và lý tưởng của những người cộng sản, không tách rời khỏi cuộc đấu tranh vì CNXH, khôi phục chính quyền Xô viết và phục hồi nhà nước Liên bang"⁵.

KPRF quan niệm về cơ sở giai cấp - xã hội của Đảng: KPRF cho rằng trong quá trình tiến bộ khoa học - kỹ thuật, giai cấp công nhân thành thị và nông thôn đang biến đổi, bắt đầu sự đổi mới triệt để về chất và về

mặt cơ cấu của giai cấp này... Hiện nay, sản xuất ngày càng cần có những người lao động có tay nghề cao với những hiểu biết sâu về kỹ thuật và có tầm hiểu biết chung. Một bộ phận đáng kể của giới tri thức kỹ sư - kỹ thuật đang hoà nhập vào hàng ngũ của giai cấp công nhân. Kết quả của các quá trình cộng hưởng này là đang hình thành một đội tiên phong, hạt nhân của giai cấp công nhân hiện đại. Việc bổ sung tiếp theo cho hàng ngũ của giai cấp công nhân bằng những đối tượng mới và ngày càng mới hơn của những người lao động, việc phát huy các phẩm chất tốt đẹp nhất của giai cấp này sẽ có ý nghĩa là xóa bỏ sự phân chia giai cấp trong xã hội. Những người cộng sản tìm thấy cơ sở xã hội chủ yếu của mình trong cộng đồng đổi mới này của những người lao động. Họ hướng cộng đồng này trước tiên tới những tư tưởng của mình, tác động đến nhận thức và hành động của những người lao động trong việc thực hiện các lợi ích của họ trên phạm vi quốc gia và quốc tế. Vận mệnh không chỉ của nước Nga, mà còn của cả toàn bộ nền văn minh nhân loại trong thế kỷ XXI đang tới sẽ nằm trong tay các lực lượng xã hội tiên phong này⁶.

Về chủ nghĩa quốc tế của giai cấp công nhân và quan hệ giữa các ĐCS và công nhân, KPRF khẳng định: "KPRF là một tổ chức chính trị độc lập và công nhận tính độc lập của tất cả các ĐCS khác. Đảng xây dựng quan hệ của mình với các ĐCS trên cơ sở thống nhất về quyền lợi giai cấp, các mục đích chính trị và xã hội, tình đồng chí, sự

⁴ Cương lĩnh của KPRF được thông qua ngày 22/1/1995.

⁵ Cương lĩnh tranh cử của KPRF tại cuộc bầu cử Duma tháng 12/2003.

⁶ Cương lĩnh của KPRF được thông qua ngày 22/1/1995.

giúp đỡ lẫn nhau và đạo đức tập thể. Đảng ủng hộ việc khắc phục sự phân hóa trong phong trào cộng sản của Nga, ủng hộ sự đoàn kết trên cơ sở chính trị, tư tưởng, đạo đức thống nhất do các thế hệ những người cộng sản Nga và Xô viết tạo ra"⁷. KPRF sẽ tăng cường mở rộng quan hệ quốc tế của mình với các ĐCS, các đảng XHCN và cánh tả, với phong trào công nhân và công đoàn. Hiện nay, KPRF có quan hệ với hơn 150 đảng cộng sản, cánh tả khác trên thế giới.

Quan điểm của KPRF về đối ngoại:

Nước Nga cần thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, đáp ứng các lợi ích quốc gia - dân tộc của Nga, tạo các điều kiện quốc tế cần thiết cho việc khôi phục và phát triển đất nước. Đảng chủ trương chống lại trật tự thế giới mới kiểu Mỹ, chống lại việc NATO mở rộng sang phía Đông, bác bỏ mọi nhượng bộ của Nga đối với phương Tây gây phương hại cho khả năng quốc phòng của Nga. KPRF coi đồng minh và đối tác quốc tế của mình là các nước đang tiếp tục xây dựng CNXH, các quốc gia đang tích cực bảo vệ bản sắc dân tộc, chủ quyền và quyền tự lựa chọn con đường phát triển, có lợi ích trùng hợp hay gắn gũi với lợi ích của Nga; các tổ chức quốc tế đang đấu tranh chống chính sách xâm lược và áp đặt của phương Tây. Nga cần phát triển quan hệ đối tác chiến lược với Trung Quốc, Ấn Độ, Nam Tư, Việt Nam, Cu Ba.

Những hướng ưu tiên trong chính sách đối ngoại của KPRF là:

- Tạo ra những điều kiện quốc tế thuận lợi để khắc phục khủng hoảng trong nước;

- Đảm bảo những lợi ích sống còn của Nga trên lãnh thổ của Liên Xô trước đây; phát triển mạnh mẽ các mối quan hệ hai bên cùng có lợi với các quốc gia SNG. Không để cho các nước cộng hòa thuộc Liên Xô trước đây trở thành nguồn gốc hiểm họa đối với an ninh của Nga hoặc trở thành nơi truyền bá những ảnh hưởng thù địch với các lợi ích của Nga, trở thành bàn đạp cho nước ngoài xâm lược Nga;

- Ngăn chặn sự độc đoán của Mỹ và NATO trên phạm vi toàn cầu;

- Tích cực phát triển quan hệ với Trung Quốc, Cu Ba, Ấn Độ, quan tâm phát triển quan hệ với các nước châu Âu. KPRF cũng quan tâm tới việc phát triển các mối quan hệ bình đẳng và có tính xây dựng với Mỹ; nhưng không cho phép ai can thiệp vào công việc nội bộ của Nga và ngăn cản những lợi ích hợp pháp của Nga trên trường quốc tế.

Tại Đại hội bất thường lần thứ XII ngày 22/9/2007, KPRF đã đề ra cương lĩnh tranh cử, nêu rõ mục tiêu chính của Đảng là CNXH, Đảng đấu tranh vì chính quyền của nhân dân lao động. Cương lĩnh đưa ra một đường lối phát triển nước Nga mang tính đối trọng với đường lối của chính quyền hiện nay, gồm 7 bước:

1) *Quốc hữu hóa* tài nguyên thiên nhiên và các ngành kinh tế chiến lược của đất nước như dầu khí, điện năng, viễn thông, tổ hợp công nghiệp quốc phòng... Những công trình bị tư nhân hóa bất hợp pháp sẽ thuộc về sở hữu nhà nước. Hạn chế việc xuất khẩu các tài

⁷ Như trên.

nguyên thiên nhiên như dầu khí, kim cương; Nhà nước độc quyền sản xuất các loại nước uống có cồn và thuốc lá. Việc quốc hữu hóa các lĩnh vực chủ chốt sẽ được kết hợp với các biện pháp phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ.

2) *Nhà nước thuộc về nhân dân.* Nhà nước sẽ phục vụ nhân dân. Việc quốc hữu hóa sẽ tạo nền tảng tài chính vững chắc cho các cải cách tiếp theo. Các luật đe dọa an ninh quốc gia và quyền xã hội của công dân, trong đó có luật về tiền tệ hóa các ưu đãi xã hội, các bộ luật về nhà ở, đất đai, tài nguyên rừng và tài nguyên nước sẽ bị xem xét lại hoặc bị bãi bỏ. Đảng sẽ xác định mức sống tối thiểu thực tế và sẽ đảm bảo sao cho mức lương và lương hưu tối thiểu sẽ không thấp hơn mức sống tối thiểu và có tính tới mức lạm phát hàng năm, sẽ phục hồi lại các ưu đãi xã hội thời Xô viết, ngăn chặn sự phân biệt đối xử đối với nữ giới trong lao động và các lĩnh vực khác.

3) *Sản xuất có nghĩa là phát triển.* Nhà nước sẽ dùng tiền thu được từ các công trình được quốc hữu hóa để hiện đại hóa công nghiệp, nông nghiệp và hệ thống giao thông. Phát triển khoa học sẽ trở thành chiến lược quốc gia, ưu tiên phát triển các ngành khoa học, công nghệ cao, công nghệ nano và kỹ thuật số, cũng như các ngành khoa học cơ bản và ứng dụng khác... Thay đổi chính sách thuế, bãi bỏ việc mua bán đất đai, xây dựng các tổ hợp lớn về sản xuất, chế biến và tiêu thụ nông sản.

4) *Tiến tới quyền lực nhân dân.* Dựa trên ý chí của công dân, Đảng sẽ xóa bỏ hệ thống bất bình đẳng về kinh tế và xã hội, thực hiện

các nguyên tắc quyền lực nhân dân trong chính sách của mình. Việc bầu cử các cơ quan chính quyền sẽ trở nên minh bạch. Đảng sẽ phục hồi chế độ bầu cử thẩm phán, chấn chỉnh hệ thống quản lý nhà nước, giảm số lượng công chức...

5) *Độc lập của đất nước, an toàn của công dân.* Đảng sẽ áp dụng các biện pháp nghiêm ngặt để trấn áp tội phạm và tham nhũng; khôi phục án tử hình đối với các trọng tội. Trong Bộ luật Hình sự sẽ phục hồi việc tịch thu tài sản vì các tội phạm kinh tế, tăng cường các biện pháp trừng phạt đối với việc lạm dụng quyền lực trong các cơ quan trật tự pháp luật. Đảng sẽ đảm bảo một cách xứng đáng về mặt xã hội cho các quân nhân, cựu binh... Tình hữu nghị giữa các dân tộc sẽ trở thành nguyên tắc chính của chính sách đối ngoại độc lập và yêu chuộng hòa bình của nhà nước. Ưu tiên của chính sách này sẽ là phục hồi một liên minh tự nguyện của các dân tộc anh em từng nằm trong thành phần Liên Xô, trước hết là Nga, Ucraina, Bêlarút, và có thể là cả Cadácxtan. Các khiếu nại Nga ở nước ngoài sẽ được bảo vệ. Các biện pháp tác động ngoại giao và kinh tế cương quyết sẽ đảm bảo việc chấm dứt sự phân biệt đối xử đối với những người Nga và những người nói tiếng Nga ở các nước Ban Tích và bất kỳ một nước nào khác. Đường lối đối ngoại của đất nước nhằm mục tiêu khẳng định trật tự thế giới đa cực, mở rộng hợp tác với các nước, giải thể khối NATO thù địch, nâng cao vai trò của Liên hợp quốc.

6) *Con người là giá trị cao nhất.* Sau khi lên cầm quyền, KPRF sẽ đảm bảo việc nâng

cao văn hóa và khoa học, phục hồi giáo dục và y tế miễn phí, cấm tư nhân hóa các bệnh viện và trường học. Chấm dứt việc thương mại hóa văn hóa, tư nhân hóa các tượng đài lịch sử và văn hóa. Triển khai chương trình sâu rộng về hỗ trợ lĩnh vực nhân văn. Người dân sẽ được bảo vệ khỏi các tác động thông tin - tâm lý tiêu cực. Truyền hình nhà nước sẽ không có các quảng cáo thương mại. Pháp luật sẽ ngăn chặn việc tuyên truyền các tệ nạn, suy đồi và bạo lực. Nhà nước bảo đảm sự lành mạnh về thể chất và đạo đức-tinh thần cho xã hội.

7) *Toàn bộ quyền lực thuộc về các Xô viết.* Trong quá trình thực hiện chương trình cải cách, Đảng sẵn sàng đề xuất xã hội chuyển sang quyền lực nhân dân chân chính. Đảng sẽ đưa ra dự thảo Hiến pháp mới, đảm bảo việc chuyển các lĩnh vực kinh tế chủ chốt nằm trong tay nhà nước và đảm bảo việc sử dụng chúng vì các mục đích của toàn thể nhân dân.

Tóm lại : Nằm trong thực trạng chung của phong trào cộng sản quốc tế từ sau khi chế độ XHCN ở Liên Xô và Đông Âu thất bại, KPRF từ đó đến nay đã trải qua những bước thăng trầm, phức tạp. Hiện nay, KPRF tuy có sự phục hồi nhất định cả về chính trị, tư tưởng và tổ chức, nhưng còn chậm chạp, chưa đồng đều và liên tục. KPRF đã thông qua cương lĩnh, điều lệ có những điều chỉnh để phù hợp với tình hình mới trong và ngoài nước, nhưng còn lúng túng trong việc tập hợp lực lượng, tình trạng mất đoàn kết, phân liệt vẫn chưa được khắc phục, vị trí và uy tín giảm sút, mặc dù vậy KPRF vẫn là một lực lượng chính trị quan trọng trên chính trường

Nga hiện nay. Quá trình vận động trong thời gian tới của KPRF sẽ còn rất nhiều khó khăn thách thức, song những tìm tòi sáng tạo của KPRF hướng tới mục tiêu CNXH vẫn tiếp tục nhận được sự đồng tình ủng hộ của một bộ phận không nhỏ các tầng lớp nhân dân lao động và đây chính là một cơ sở quan trọng thúc đẩy sự phục hồi và phát triển của Đảng Cộng sản Liên bang Nga.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Đối ngoại Trung ương (2004), Báo cáo tổng kết chuyên đề về *"Tình hình phong trào cộng sản và công nhân quốc tế, phong trào hoà bình, dân chủ trên thế giới"*.
2. Cương lĩnh tranh cử của KPRF tại cuộc bầu cử Duma Quốc gia Nga, tháng 12/2003.
3. Điều lệ của KPRF thông qua tại Đại hội VIII bất thường, ngày 19/1/2002.
4. Thông tấn xã Việt Nam- Mátxcova - TNS 2/6/2004.
5. Jean Kanapa (1966), *Mouvement communiste: Hier et Aujourd'hui (Phong trào cộng sản: quá khứ và hiện tại)*.
6. <http://www.archive.org>
7. Международная неправительственная научно - исследовательская организация РАУ - Корпорация РАУ Университет (1996), *Россия: партии выборы власть; информационно- издательское агенство обозреватель*" МОСКВА (Tổ chức nghiên cứu khoa học phi chính phủ quốc tế RAY - Hiệp hội Trường Đại học RAY, *Nước Nga: Các đảng trong bầu cử*, Hãng Thông tin xuất bản "Обозреватель"), Mátxcova.